

Ελληνική Δημοκρατία
Εθνική Επιτροπή
Βιοηθικής & Τεχνοηθικής

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2025

Αθήνα, Απρίλιος 2026

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής
Νεοφύτου Βάμβα 6, Τ.Κ. 10674, Αθήνα
Τηλ.: 210-8847700
Email: secretariat@bioethics.gr
Website: www.bioethics.gr

Πρόλογος

Σε μια εποχή έντονης αβεβαιότητας, πολυκρίσης και πολυδιατάραξης των παραδεδεγμένων μοντέλων κοινωνικού συμβολαίου και των διαμορφωμένων εικόνων μας για την πρόοδο και το ανθρωπινό μέλλον, έρχεται δυναμικά στο διεθνές προσκήνιο η συζήτηση για την ηθική της επιστήμης και της τεχνολογίας, οι οποίες λειτουργούν ως «καταλύτες» εξελίξεων και βρίσκονται στον πυρήνα των σύγχρονων ανατροπών.

Η συζήτηση αυτή μας καλεί να αναπτύξουμε τα κατάλληλα αναλυτικά εργαλεία και το ύφος για να μπορούμε να εκφράσουμε τις αξίες που έχουν σημασία για την κοινωνία μας και τις ηθικοπρακτικές προκλήσεις, για τις οποίες ξεκάθαρη απάντηση δεν υπάρχει.

Οφείλουμε να το επιχειρήσουμε αυτό από την πολιτισμική οπτική μας γωνία και κληρονομιά, αλλά κυρίως από το σημείο στο οποίο βρισκόμαστε τώρα στην ιστορία μας, με θετικά αφηγήματα και το όραμα προς το οποίο θέλουμε να κατευθυνθούμε.

Το όραμά μας για το μέλλον πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει μια ειλικρινή και ώριμη αναστοχαστική εξέταση των ηθικών μας αξιακών προτύπων, όπως επίσης και του τρόπου που τα πρότυπα αυτά σχετίζονται με την καλπάζουσα αλγοριθμική τεχνοεπιστήμη. Τούτο αποτελεί κυρίαρχο μέλημα και θεσμική ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής (ΕΕΒΤ).

Η βιοηθική και τεχνοηθική ανάλυση φιλοδοξεί να υποστηρίξει τον ευρύτερο κοινωνικό διάλογο (προκειμένου να διαμορφώνουμε κάθε φορά από κοινού το τι θεωρείται κοινωνικά αποδεκτό) και να ληφθεί υπόψη από τους φορείς που αναπτύσσουν πλαίσια και πολιτικές για τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, η ταχύτητα των οποίων συχνά ξεπερνά τους ρυθμούς ανθρώπινης κατανόησης και θεσμικής προσαρμογής. Η μετάφραση αυτής της ανάλυσης από τη θεωρία στην πράξη αποτελεί σταθερό στόχο της ΕΕΒΤ.

Η παρούσα έκθεση συμπεριλαμβάνει τις πολύπλευρες δραστηριότητες της ΕΕΒΤ κατά το έτος 2025.

Χαράλαμπος Τσέκερης

*Διευθυντής Ερευνών, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής & Τεχνοηθικής*

Η παρούσα Έκθεση καλύπτει τη δράση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής & Τεχνηθικής (ΕΕΒΤ) για το διάστημα Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2025.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	3
1. Η Επιτροπή.....	6
1.1. Αρμοδιότητες.....	6
1.2. Σύνθεση	7
1.3. Στελέχωση.....	8
2. Πεπραγμένα	9
2.1. Γνωμοδοτικά κείμενα	9
2.1.1. ΓΝΩΜΗ Για τις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στο ελληνικό σχολείο (Μάρτιος 2025).....	9
2.1.2. ΣΥΣΤΑΣΗ για τις βιοηθικές διαστάσεις του νεογονικού γενετικού ελέγχου με αλληλούχηση του ανθρώπινου γονιδιώματος (Νοέμβριος 2025).....	9
2.2. Έρευνα κοινής γνώμης για τεχνηθικές και βιοηθικές στάσεις και αντιλήψεις στην Ελλάδα (Ιούνιος 2025).....	10
2.3. Παρουσία στο ελληνικό Κοινοβούλιο.....	11
2.4. Διοργανώσεις/Συνδιοργανώσεις επιστημονικών εκδηλώσεων	11
2.5. Συντονιστικές δράσεις.....	12
2.6. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες.....	12
2.6.1. Διαλέξεις σε σχολεία	12
2.6.2. Διαλέξεις σε ΑΕΙ	12
2.6.3. Πρακτική άσκηση φοιτητών και νέων επιστημόνων	13
2.7. Εκπροσώπησεις.....	13
2.8. Συνεργασίες – Μνημόνια	21
2.9. Παρουσία της Επιτροπής στα ΜΜΕ.....	22
3. Ηλεκτρονικές εκδόσεις.....	26
3.1. e-περιοδικό «Βιοηθικά»	26
3.2. Μηνιαίο Newsletter	27
4. Επιστημονικές και θεσμικές εξελίξεις	27
4.1. Επιστημονικές Εξελίξεις.....	27

4.2.	Θεσμικές εξελίξεις.....	33
4.2.1.	Νομικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο.....	33
4.2.2.	Νομικές εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο.....	34
5.	Προγραμματισμός επόμενου έτους	36

1. Η Επιτροπή

1.1. Αρμοδιότητες

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής (ΕΕΒΤ) ιδρύθηκε με το ν. 4780/2021 και διαδέχθηκε την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, επεκτείνοντας σημαντικά το πεδίο ενδιαφέροντος στο οποίο δραστηριοποιούνταν η τελευταία. Η ΕΕΒΤ ασκεί αποκλειστικά συμβουλευτικές αρμοδιότητες, απευθυνόμενη, είτε με δική της πρωτοβουλία είτε εφόσον της ζητηθεί, προς οποιοδήποτε όργανο της Πολιτείας.

Αποστολή της ΕΕΒΤ είναι η ανάδειξη της στενής σύνδεσης των εφαρμογών των νέων τεχνολογιών με τις σύγχρονες κοινωνικές αξίες. Αναγκαία στοιχεία αυτής της αποστολής είναι τόσο η έγκυρη ενημέρωση των πολιτών, όσο και η κατάλληλη υποστήριξη των συναφών κρατικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή παρακολουθεί και επεξεργάζεται τα ηθικά, κοινωνικά και νομικά ζητήματα που προκύπτουν με εντεινόμενο ρυθμό από τη διαρκή εξέλιξη στους τομείς, ιδίως, της βιολογίας, της βιοτεχνολογίας, της ιατρικής και της γενετικής, καθώς και των νέων τεχνολογιών, όπως της τεχνητής νοημοσύνης, των προηγμένων αλγορίθμων και της ρομποτικής. Για τα ζητήματα αυτά η ΕΕΒΤ εκδίδει Γνώμες, Εκθέσεις ή Συστάσεις, ενώ συνεργάζεται επίσης με αρμόδιους φορείς στη χώρα μας και διατυπώνει προτάσεις για τη θέσπιση νομοθεσίας ή τη λήψη άλλων μέτρων πολιτικής από την πλευρά της Πολιτείας.

Η Επιτροπή επικοινωνεί σε διεθνές επίπεδο με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς, ομόλογες επιτροπές κ.λπ., μεριμνώντας για την ενεργό συμμετοχή της χώρας μας στον προβληματισμό και στη λήψη αποφάσεων στα διεθνή fora. Εξασφαλίζει, εξάλλου, με κάθε πρόσφορο τρόπο, κατάλληλη ενημέρωση για τις εξελίξεις που αφορούν το αντικείμενό της στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Οι αρμοδιότητες αυτές, καθώς και οι άλλοι όροι λειτουργίας της Επιτροπής προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο της. Η οικονομική και διοικητική υποστήριξή της εξασφαλίζεται από την Προεδρία της Κυβέρνησης.

1.2. Σύνθεση

Η Επιτροπή συγκροτείται από δώδεκα (12) επιστήμονες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού. Η παρούσα σύνθεσή της έχει ως εξής:

Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων (από 15 Δεκεμβρίου 2023)

- **Χαράλαμπος Τσέκερης**, Κύριος Ερευνητής στο Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

Μέλη

- **Σέργιος Θεοδωρίδης**, Ομότιμος Καθηγητής Μηχανικής Μάθησης και Επεξεργασίας Δεδομένων του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- **Ευάγγελος Καρκαλέτσης**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Πληροφορικής και Επικοινωνιών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».
- **Κωνσταντίνος Καρπούζης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.
- **Ιωάννης Κομποτσιάρης**, Ερευνητής Α' και Αναπλ. Διευθυντής στο Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.
- **Ισμήνη Κριάρη**, Ομότιμη Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου του Πάντειου Πανεπιστημίου.
- **Χρήστος Λιονής**, Ομότιμος Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- **Νικόλαος Μοσχονάς**, Ομότιμος Καθηγητής Γενικής Βιολογίας-Μοριακής Γενετικής, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών.
- **Ευγενία Πρεβεδούρου**, Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- **Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης**, Καθηγητής Εφαρμοσμένης Ηθικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- **Δημήτριος Σκαλτσάς**, Εκτελεστικός Διευθυντής Intelligencia.
- **Σταυρούλα Τσινόρεμα**, Καθηγήτρια Σύγχρονης Νεότερης Φιλοσοφίας και Βιοηθικής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

1.3. Στελέχωση

Η Επιτροπή στελεχώνεται από δύο (2) Επιστημονικούς Συνεργάτες και τη Γραμματεία.

Οι επιστημονικοί συνεργάτες είναι υπεύθυνοι για την προετοιμασία των Γνώμων, Εκθέσεων και Συστάσεων της Επιτροπής, καθώς και για τη διεξαγωγή έρευνας επί ειδικών θεμάτων που τους ανατίθενται από την Επιτροπή. Επιπλέον, εποπτεύουν και συντονίζουν το ηλεκτρονικό περιοδικό «Βιοηθικά» της Επιτροπής και το μηνιαίο newsletter, και εκπροσωπούν, κατόπιν πρόσκλησης, την Επιτροπή σε εθνικά και διεθνή fora που άπτονται της βιοηθικής και της τεχνοηθικής. Επιστημονικοί συνεργάτες της Επιτροπής είναι:

- ο Δρ. Νομικής **Τάκης Βιδάλης**
- ο Δρ. Νομικής **Θεόδωρος Τροκάνας**

Η Γραμματεία της Επιτροπής (ΠΔ 63/2025 «Προσωπικό, οργανωτική διάρθρωση της Γραμματείας και τεχνική υποστήριξη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής») λειτουργεί ως αυτοτελής οργανική μονάδα επιπέδου Τμήματος.

Βασική αποστολή της Γραμματείας, πέραν της γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής, αποτελεί η διάχυση του γνωμοδοτικού της έργου (Γνώμες και Συστάσεις) προς τους αρμόδιους θεσμικούς φορείς, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, καθώς και προς την επιστημονική κοινότητα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα, η Γραμματεία συμβάλλει στη διαμόρφωση και υλοποίηση της επικοινωνιακής πολιτικής της Επιτροπής με δημόσιους φορείς, ιδιώτες και οργανισμούς του εξωτερικού (αρμόδια όργανα της ΕΕ). Επιπλέον, διαχειρίζεται δημοσιογραφικά ερωτήματα και αιτήματα για δηλώσεις ή συνεντεύξεις του προεδρείου, των μελών ή των επιστημονικών συνεργατών της, επιμελείται την έκδοση και δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσης δράσεων στην αρχή κάθε έτους, υλοποιεί διοργανώσεις επιστημονικών εκδηλώσεων, συνεδρίων, επιμορφωτικών σεμιναρίων, πανελλήνιων μαθητικών διαγωνισμών, μεριμνά για την ενημέρωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με τις δράσεις της Επιτροπής και είναι, εν γένει, επιφορτισμένη με τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της.

Η Γραμματεία στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους:

- **Μαριάννα Δρακοπούλου**, Προϊσταμένη Γραμματείας
- **Μελίνα Βουργίδη**, Υπάλληλος Γραμματείας
- **Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος**, Υπάλληλος Γραμματείας

2. Πεπραγμένα

2.1. Γνωμοδοτικά κείμενα

Κατά το έτος 2025 Επιτροπή επεξεργάσθηκε και δημοσίευσε δύο γνωμοδοτικά κείμενα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, που αφορούν τις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στο ελληνικό σχολείο και τις βιοηθικές διαστάσεις του νεογονικού γενετικού ελέγχου με αλληλούχηση του ανθρώπινου γονιδιώματος.

2.1.1. ΓΝΩΜΗ Για τις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στο ελληνικό σχολείο (Μάρτιος 2025)

Η Επιτροπή καταπίδασθηκε με το ζήτημα της εισαγωγής εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης στο ελληνικό σχολείο με στόχο αφενός την ανάλυση των ηθικοκοινωνικών προεκτάσεων των εφαρμογών αυτών, οι οποίες είτε χρησιμοποιούνται ήδη σε εκπαιδευτικά συστήματα είτε βρίσκονται σε στάδιο προετοιμασίας για εισαγωγή στην εκπαιδευτική διαδικασία, αφετέρου τη διατύπωση σχετικών προτάσεων προς την Πολιτεία.

Το κείμενο της Γνώμης είναι διαθέσιμο [στον ιστότοπο της Επιτροπής](#).

2.1.2. ΣΥΣΤΑΣΗ για τις βιοηθικές διαστάσεις του νεογονικού γενετικού ελέγχου με αλληλούχηση του ανθρώπινου γονιδιώματος (Νοέμβριος 2025)

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αλματώδης ανάπτυξη και το διαρκώς μειούμενο κόστος της αλληλούχησης του DNA ολόκληρου του γονιδιώματος καθιστά πλέον τεχνικά δυνατή τη μοριακή ανίχνευση των σήμερα γνωστών 6,630 μονογονιδιακών σπάνιων νοσημάτων, εκατοντάδες από τα οποία είναι πλέον διαχειρίσιμα ή και θεραπεύσιμα. Χάρη σε αυτές τις τεχνολογικές δυνατότητες, μάλιστα, ο κλασικός νεογονικός έλεγχος για μία κληρονομούμενη ασθένεια μπορεί να εξελιχθεί σε έναν εκτεταμένο νεογονικό γονιδιωματικό έλεγχο.

Η ανάλυση του γονιδιώματος των νεογνών εξυπηρετεί τόσο την υγεία του ίδιου του νεογνού (π.χ. πρόληψη ασθένειας, προστασία νεογνού από βλάβες της υγείας) όσο και το κράτος, στο μέτρο που αυτή επιτρέπει την έγκαιρη λήψη μέτρων για την πρόληψη τέτοιων ασθενειών ή τουλάχιστον για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους, εφόσον εκδηλωθούν.

Κατά την Επιτροπή, τα σημαντικά οφέλη τόσο για τα νεογνά και τις οικογένειές τους όσο και για τη δημόσια υγεία προκύπτουν υπό σαφείς εγγυήσεις επιστημονικής αξιοπιστίας και προϋποθέσεις ηθικής, δεοντολογικής και νομικής υφής.

Με την παρούσα Σύσταση η Επιτροπή θέτει τις θεμελιώδεις ηθικές αρχές και τις νομικές αρχές συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πρέπει να διέπουν κάθε πρόγραμμα γενετικού ελέγχου νεογνών και καταλήγει σε 14 συγκεκριμένες προτάσεις προς την Πολιτεία.

Το κείμενο της Σύστασης είναι διαθέσιμο [στον ιστότοπο της Επιτροπής](#).

2.2. Έρευνα κοινής γνώμης για τεχνηθικές και βιοηθικές στάσεις και αντιλήψεις στην Ελλάδα (Ιούνιος 2025)

Η ΕΕΒΤ δημοσίευσε τα αποτελέσματα μιας πρωτότυπης δειγματοληπτικής επισκοπικής εμπειρικής έρευνας (survey research) για τις τεχνηθικές και βιοηθικές στάσεις και αντιλήψεις στην Ελλάδα.

Η έρευνα είναι ποσοτική με online (CAWI) συμπλήρωση δομημένου και προσαρμοσμένου ερωτηματολογίου δύο ενοτήτων και δώδεκα ερωτήσεων. Διεξήχθη πανελλαδικά την άνοιξη του 2025 σε δείγμα 1.207 ατόμων με κριτήρια αντιπροσώπευσης το φύλο, την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο και τις γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας.

Όσον αφορά την **τεχνηθική**, από τα ευρήματα της έρευνας αναδεικνύεται με σαφή τρόπο μια δημοκρατική εντολή για ανθρωποκεντρική λογοδοσία με αναλογικότητα: οι πολίτες αναγνωρίζουν τη ζημιά της παραπληροφόρησης, αλλά φοβούνται λύσεις που απειλούν ή υπονομεύουν την ελευθερία του λόγου, ενώ βλέπουν την Τεχνητή Νοημοσύνη ως απειλή για τις διαπροσωπικές σχέσεις και τη δημοκρατία, ζητώντας ταυτόχρονα αδιαπραγμάτευτη ανθρώπινη επίβλεψη και απορρίπτοντας μηχανική υποκατάσταση στη φροντίδα.

Όσον αφορά την **βιοηθική**, τα ευρήματα δείχνουν μια σταθερή κατεύθυνση υπέρ της προσωπικής αυτονομίας: πλειοψηφική υποστήριξη του δικαιώματος του ασθενούς να ορίζει το τέλος της ζωής του και μη αμελητέα αποδοχή της ενεργητικής ευθανασίας. Όσον αφορά τα ζητήματα αναπαραγωγής, τα αποτελέσματα καταδεικνύουν την ισχυρή απόρριψη επιλογών που ανοίγουν δρόμο σε δυνητικές διακρίσεις (επιλογής φύλου/χαρακτηριστικών τέκνου), ενώ οι στάσεις

για την παρένθετη μητρότητα μετατοπίζουν τη συζήτηση από τον «αλτρουισμό» στα εργασιακά δικαιώματα, την ευαλωτότητα και τη δίκαιη αποζημίωση.

Η τελική έκθεση είναι διαθέσιμη [στον ιστότοπο της Επιτροπής](#).

2.3. Παρουσία στο ελληνικό Κοινοβούλιο

Συμμετοχή σε συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

Στις **4 Δεκεμβρίου 2025** πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα ημερησίας διάταξης: «Βιοηθική», στην οποία συμμετείχε, εκπροσωπώντας την Επιτροπή, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης. Στη συνεδρίαση αυτή συμμετείχαν και άλλοι συναφείς φορείς με το υπό συζήτηση θέμα.

Διαδικτυακή συμμετοχή σε συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων

Στις **11 Δεκεμβρίου 2025** πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων με θέμα ημερησίας διάταξης: «Συνέχιση της επεξεργασίας και εξέτασης του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης “Ίδρυση Ελληνικού Εργοστασίου Τεχνητής Νοημοσύνης – Συνεποπτεία της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. από τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας”», στην οποία συμμετείχε, εκπροσωπώντας την Επιτροπή, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, ο αναπληρωτής καθηγητής Κώστας Καρπούζης. Στη συνεδρίαση αυτή συμμετείχαν και άλλοι συναφείς φορείς με το υπό συζήτηση θέμα.

2.4. Διοργανώσεις/Συνδιοργανώσεις επιστημονικών εκδηλώσεων

Παγκόσμια Ημέρα Βιοηθικής, 14 Οκτωβρίου 2025, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος

Η Επιτροπή συνδιοργάνωσε στις 14 Οκτωβρίου 2025, από κοινού με τους: International Chair in Bioethics, Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Βιοηθικής, Τεχνοηθικής και Δικαίου, Κέντρο Βιοϊατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας και Ερευνητικό Κέντρο

Βιοπολιτικής, ημερίδα για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Βιοηθικής, με κύριο θέμα: «Βιοηθικές Προκλήσεις στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης».

Διημερίδα με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη & Ορθόδοξη Θεολογία», Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα

Η Επιτροπή συνδιοργάνωσε στις 27-28 Νοεμβρίου, από κοινού με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, την Εκκλησία της Κύπρου και το Περιοδικό «Θεολογία», διημερίδα με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη και Ορθόδοξη Θεολογία».

2.5. Συντονιστικές δράσεις

Διαδικτυακή Συνάντηση με τη Σύνοδο Πρυτάνεων των Ελληνικών ΑΕΙ

Στις 4 Δεκεμβρίου 2025 η Επιτροπή προσκάλεσε τη Σύνοδο των Πρυτάνεων των Ελληνικών ΑΕΙ σε μια πρώτη επίσημη διαδικτυακή συνάντηση, με σκοπό τη διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και των προοπτικών και προβληματισμών της πανεπιστημιακής κοινότητας όσον αφορά στη χρήση των εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης και την ακεραιότητα της έρευνας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Τη συνάντηση συντόνισαν ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης και η ομότιμη καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη, ενώ, κατά την έναρξη της συζήτησης, η καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα τοποθετήθηκε για το θέμα της ακεραιότητας της έρευνας.

2.6. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

2.6.1. Διαλέξεις σε σχολεία

- Στις **13 Φεβρουαρίου 2025** πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή διάλεξη του επιστημονικού συνεργάτη της Επιτροπής Δρ Τάκη Βιδάλη στο 2^ο ΓΕΛ Κομοτηνής με θέμα: «Ευθανασία & Παρένθετη Μητρότητα».
- Αντίστοιχες δράσεις προγραμματίζονται και για το επόμενο έτος.

2.6.2. Διαλέξεις σε ΑΕΙ

- Στις **9 Μαΐου 2025** ο Ομότιμος Καθηγητής Νίκος Μοσχονάς, έδωσε διάλεξη με θέμα: «Βιοηθικά ζητήματα στη μετα-γονιδιαστική εποχή: Η συμβολή της τεχνητής νοημοσύνης & της συνθετικής βιολογίας», στο πλαίσιο του μαθήματος «Βιοηθική και Κλινικές δοκιμές» του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μεταφραστική έρευνα στη Βιοϊατρική -

Μοριακή Διαγνωστική, βιοδείκτες και στοχευμένες θεραπείες» του Τμήματος Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

2.6.3. Πρακτική άσκηση φοιτητών και νέων επιστημόνων

Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης φοιτητών και νέων επιστημόνων στην Επιτροπή συνεχίστηκε με ιδιαίτερη επιτυχία και το 2025, με ασκούμενους τόσο από ΑΕΙ της χώρας όσο και από το εξωτερικό, είτε στα γραφεία της Επιτροπής είτε εξ αποστάσεως, επί ένα δίμηνο.

2.7. Εκπροσωπήσεις

12-13 Μαρτίου 2025

Διημερίδα «Βέλτιστες Πρακτικές & Στρατηγικές Βιωσιμότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση: Από την Καινοτομία στην Πράξη», Αθήνα

Στις 12-13 Μαρτίου 2025 πραγματοποιήθηκε Διημερίδα με θεματική «Βέλτιστες Πρακτικές & Στρατηγικές Βιωσιμότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση: Από την Καινοτομία στην Πράξη» με την επιστημονική υποστήριξη του Εργαστηρίου Οργάνωσης, Διοίκησης Υπηρεσιών και Ποιότητα Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου & του Ερευνητικού Εργαστηρίου MaGBISE του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης.

15 Μαρτίου 2025

Ημερίδα «Τεχνητή Νοημοσύνη & Ιατρική», Αθήνα

Στις 15 Μαρτίου 2025 η Επιστημονική Εταιρεία Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας (ΕΕΦΙΕ) και η φοιτητική πρωτοβουλία γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη «UniAI» πραγματοποίησαν ημερίδα με τίτλο «Τεχνητή Νοημοσύνη & Ιατρική». Την Επιτροπή εκπροσώπησαν ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό, και ο αναπληρωτής καθηγητής Κώστας Καρπούζης, ο οποίος συμμετείχε ως ομιλητής σε πάνελ στο πλαίσιο της ανάλυσης της θεματικής: «Η Βιοηθική στην Ιατρική AI».

26-27 Μαρτίου 2025

Διεθνές συνέδριο InfraAI Global Summit 2025, Αθήνα

Στο διεθνές συνέδριο InfraAI Global Summit 2025, που διοργανώθηκε από τον οργανισμό The Tech Capital, την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος συμμετείχε ως ομιλητής σε ειδική συνεδρία με τίτλο: «Data Governance in the AI Era: Navigating the Labyrinth of Ethics and Innovation».

28 Μαρτίου 2025

Ημερίδα «Από τη ζωή στον θάνατο: Δικαίωμα ή Υποχρέωση;», Αθήνα

Στις 28 Μαρτίου 2025 πραγματοποιήθηκε επιστημονική ημερίδα στο Αρεταίειο Νοσοκομείο με θέμα: «Από τη ζωή στον θάνατο: Δικαίωμα ή Υποχρέωση;», με στόχο την ευαισθητοποίηση σε βιοηθικούς προβληματισμούς που απαντώνται στον τομέα της υγείας και των ιατρικών υπηρεσιών. Την Επιτροπή εκπροσώπησε η καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα, συμμετέχοντας ως ομιλήτρια σε πάνελ με θέμα: «Βιοηθικοί προβληματισμοί σχετικά με την προσωπική αυτονομία και την αυτοδιάθεση του ανθρώπινου σώματος».

11 Απριλίου 2025

10^ο Οικονομικό Φόρουμ Δελφών, Δελφοί

Στις 9-12 Απριλίου 2025 η Τράπεζα Πειραιώς διοργάνωσε το 10^ο Οικονομικό Φόρουμ Δελφών, στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Υπευθυνότητας «Equal - Για μια Κοινωνία Ισότιμων Ανθρώπων». Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης εκπροσώπησε την Επιτροπή στις 11 Απριλίου, συμμετέχοντας ως ομιλητής στην θεματική: «Building Trust: Piraeus in the Age of Algorithms».

15 Απριλίου 2025

Διαβούλευση σχετικά με πρόταση της Ελλάδας για την προώθηση και αναγνώριση νέων ψηφιακών δικαιωμάτων των παιδιών- Χάρτης Ψηφιακών Δικαιωμάτων των Παιδιών, υπό τον συντονισμό του Υπουργού Επικρατείας

Στις 15 Απριλίου 2025 πραγματοποιήθηκε τηλεδιάσκεψη, με συναφείς φορείς, υπό τον συντονισμό του Υπουργού Επικρατείας Άκη Σκέρτσου, με θέμα: «Συζήτηση σχετικά με πρόταση της Ελλάδας για την προώθηση και αναγνώριση νέων ψηφιακών

δικαιωμάτων των παιδιών-Χάρτης Ψηφιακών Δικαιωμάτων των Παιδιών». Την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος συμμετείχε στη συζήτηση.

6 Μαΐου 2025

[2^η Συνάντηση Εργασίας των Προέδρων ΕΗΔΕ των Α.Ε.Ι., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας](#)

Στις 6 Μαΐου 2025, στο πλαίσιο της 108^{ης} Συνόδου των Πρυτάνεων, πραγματοποιήθηκε η 2^η Συνάντηση Εργασίας των Προέδρων των Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) των ΑΕΙ, η οποία φιλοξενήθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τα μέλη της: αναπληρωτή καθηγητή Κώστα Καρπούζη, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με τίτλο: «Αξιολόγηση Ερευνητικών Πρωτοκόλλων Τεχνητής Νοημοσύνης» και τον Δρ Ιωάννη Κομπατσιάρη, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με τίτλο: «Καλές Πρακτικές και Πολιτικές για Υπεύθυνη Έρευνα στην Τεχνητή Νοημοσύνη».

22 Μαΐου 2025

[Συνέδριο "AI Realities: Policy, Power & Possibilities", Αθήνα](#)

Στις 22 Μαΐου 2025 πραγματοποιήθηκε στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων Συνέδριο με κύριο θέμα: «AI Realities: Policy, Power & Possibilities», θέτοντας στο επίκεντρο τη δημόσια πολιτική για την Τεχνητή Νοημοσύνη, καθώς και τις προκλήσεις που αναδύονται από τη ραγδαία τεχνολογική πρόοδο. Την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, ως συντονιστής σε πάνελ με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη: Ευκαιρίες και προκλήσεις για την Ελλάδα ως hotspot τεχνολογικής προόδου».

14 Ιουνίου 2025

[Ημερίδα με θέμα: «Ελλάδα και Ε.Ε. στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης», Αθήνα](#)

Στις 14 Ιουνίου 2025 πραγματοποιήθηκε ημερίδα στο ΕΒΕΑ με τίτλο: «Ελλάδα και Ε.Ε. στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης», η οποία επικεντρώθηκε στις προοπτικές και τις προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από: τον Αντιπρόεδρο

και Προεδρεύοντα Χαράλαμπο Τσέκερη, ο οποίος συμμετείχε σε πάνελ με θέμα: «ΑΙ και παιδεία», την Ομότιμη Καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη, η οποία συμμετείχε σε πάνελ με θέμα «ΑΙ και υγεία» και τον Δρ Ευάγγελο Καρκαλέτση, ο οποίος συμμετείχε σε πάνελ με θέμα «ΑΙ και Οικονομία».

18 Ιουνίου 2025

Ημερίδα του ΕΟΔΥ με θέμα: «Στρατηγικές πρόληψης και ελέγχου νοσημάτων που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό», Αθήνα

Στις 18 Ιουνίου 2025 ο ΕΟΔΥ διοργάνωσε Ημερίδα Δημόσιας Υγείας με θέμα: «Στρατηγικές πρόληψης και ελέγχου νοσημάτων που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό». Την Επιτροπή εκπροσώπησε ο επιστημονικός συνεργάτης Δρ Θεόδωρος Τροκάνας με διάλεξη με θέμα: «Εμβολιασμός: βιοηθική και νομική διάσταση».

26-27 Ιουνίου 2025

34^ο NEC Forum, Βαρσοβία

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Προεδρίας της Πολωνίας κατά το α' εξάμηνο του 2025, διοργανώθηκε το 34^ο NEC Forum (National Ethics Councils Forum) με κύριο θέμα: «Challenges to human vulnerability in the rapidly changing world», στις 26 και 27 Ιουνίου στη Βαρσοβία, όπου την Επιτροπή εκπροσώπησε ο επιστημονικός συνεργάτης Δρ Θεόδωρος Τροκάνας, ο οποίος παρουσίασε στις 26 Ιουνίου εισήγηση με τίτλο: «Protecting children from the adverse impact of social media algorithms: Statement of the Hellenic Republic NCBT».

30 Σεπτεμβρίου – 3 Οκτωβρίου 2025

Athens Democracy Forum, Ωδείο Αθηνών

Κατά το διάστημα 30 Σεπτεμβρίου - 3 Οκτωβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε το ετήσιο Athens Democracy Forum, έχοντας ως κύριο θέμα την αποτίμηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η δημοκρατία (κοινωνικές αναταράξεις, οικονομική ανασφάλεια, πόλεμοι, τεχνολογικές αλλαγές, κλιματική κρίση) και την αναζήτηση νέων οραμάτων και πρακτικών για τη δημοκρατική ανανέωση και το μέλλον της διακυβέρνησης. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από: τον Αντιπρόεδρο και Προεδρεύοντα

Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος συμμετείχε σε πάνελ με θέμα: «The AI factory as a Business Model: Is the AI Factory a precursor to the emergence of a new form of capitalism where economies of scale refer no longer to goods and services or to code but to intelligence?», την καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα, η οποία συμμετείχε σε συζήτηση με θέμα: «The basic approach to ethics developed by the 4th Century BC Greek philosopher, Aristotle, offers the most compelling framework for addressing the challenges and opportunities of Artificial Intelligence today» και τον Δρ Ευάγγελο Καρκαλέτση, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με θέμα: «AI Factories & Giga Factories: The European Strategy».

3-5 Οκτωβρίου 2025

XX Διεθνολογικές Συναντήσεις Ναυπλίου, Ναύπλιο

Στις 3-5 Οκτωβρίου 2025 διοργανώθηκαν από το Κέντρο Διεθνούς Δικαίου και Διπλωματίας οι XX Διεθνολογικές Συναντήσεις Ναυπλίου με κύριο θέμα: «Απέναντι στο αύριο του κόσμου». Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον ομότιμο καθηγητή Σέργιο Θεοδωρίδη, ο οποίος συμμετείχε στις 5 Οκτωβρίου σε συζήτηση με θέμα «AGORA: Η δημοκρατία στην εποχή των αλγορίθμων και των μεγάλων δεδομένων (big data). Από τον ουμανισμό στη σύγχρονη πολιτική ευθύνη. Ηθική ελευθερία και λογοδοσία στη δημόσια σφαίρα. Σύγχρονες απειλές και Τεχνητή Νοημοσύνη».

14 Οκτωβρίου 2025

Παγκόσμια Ημέρα Βιοηθικής, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος

Η Επιτροπή συνδιοργάνωσε στις 14 Οκτωβρίου 2025, από κοινού με τους: International Chair in Bioethics, Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Βιοηθικής, Τεχνοηθικής και Δικαίου, Κέντρο Βιοϊατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας και Ερευνητικό Κέντρο Βιοπολιτικής, ημερίδα για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Βιοηθικής, με κύριο θέμα: «Βιοηθικές Προκλήσεις στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης». Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από την ομότιμη καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη.

22 Οκτωβρίου 2025

5^ο Συνέδριο CYBER GREECE, Αθήνα

Στις 22 Οκτωβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε το 5^ο Συνέδριο Cyber Greece, με κύριο θέμα: «The Future Powered by A.I.», δίνοντας έμφαση στο πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη επαναπροσδιορίζει τη λειτουργία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, από την εκπαίδευση έως την αγορά εργασίας και από την υγεία έως την ασφάλεια. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον Αντιπρόεδρο και Προεδρεύοντα κ. Χαράλαμπο Τσέκκη, ο οποίος συμμετείχε, κατόπιν πρόσκλησης, σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «AI Users, New Risks, Old Laws: Is Cyber Regulation Falling Behind?».

3-5 Νοεμβρίου 2025

XXII Γενική Συνέλευση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ερυθρού Σταυρού/Ερυθράς Ημισελήνου για τον HIV/AIDS, τη Φυματίωση, την Ηπατίτιδα και την Κατάχρηση Ουσιών (ERNA), Αθήνα

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας, πραγματοποιήθηκε στις 3-5 Νοεμβρίου 2025 η 22^η Γενική Συνέλευση του ERNA (European Red Cross and Red Crescent Network on HIV/AIDS, TB, Hepatitis and Substance Abuse) με κύρια θεματική: «Strengthening community-health responses: united against HIV, Hepatitis, TB and substance abuse (Ενίσχυση των κοινοτικών-υγειονομικών δράσεων: ενωμένοι κατά του HIV, της ηπατίτιδας, της φυματίωσης και της χρήσης ουσιών.)». Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη Δρ Θεόδωρο Τροκάνα, ο οποίος στις 4 Νοεμβρίου 2025 εισηγήθηκε το θέμα: «Access to Medically Assisted Reproduction for HIV/AIDS carriers and patients (Πρόσβαση ασθενών και φορέων HIV/AIDS στην Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή)».

13-14 Νοεμβρίου 2025

35^ο NEC FORUM, Κοπεγχάγη

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Προεδρίας της Δανίας κατά το β' εξάμηνο του 2025, διοργανώθηκε το 35^ο NEC Forum (National Ethics Councils Forum) με κύριο θέμα: «Ethics in Transition: Institutions, technologies, and public trust», στις 13 και 14 Νοεμβρίου στην Κοπεγχάγη, όπου την Επιτροπή εκπροσώπησε ο καθηγητής Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης, ο οποίος παρουσίασε την Κοινή Γνώμη των

Εθνικών Επιτροπών Ελλάδας και Κύπρου για την «Ηθική της Προβλεπτικής Αναλυτικής στην Υγεία».

24-26 Νοεμβρίου 2025 17^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Βιοηθικής, Ιατρικής Δεοντολογίας και Δικαίου Υγείας, Λιουμπλιάνα

Στις 24-26 Νοεμβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε το 17^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Βιοηθικής, Ιατρικής Δεοντολογίας και Δικαίου Υγείας (17th World Conference In Bioethics, Medical Ethics and Health Law), παρέχοντας στους συμμετέχοντες μια διεθνή πλατφόρμα για γόνιμες επιστημονικές συζητήσεις σε τομείς όπως η βιοηθική, η ιατρική δεοντολογία, η επιστημονική ακεραιότητα και η τεχνητή νοημοσύνη. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη Δρ Θεόδωρο Τροκάνα, ο οποίος συμμετείχε στις 25 Νοεμβρίου με διάλεξη με θέμα: «The fusion of Bioethics and Technoethics in Greece».

24-26 Νοεμβρίου 2025 17^ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διαχείριση Ψηφιακών Οικοσυστημάτων, Βιετνάμ

Στις 24-26 Νοεμβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε το 17^ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διαχείριση Ψηφιακών Οικοσυστημάτων (17th International Conference on Management of Digital Ecosystems) στην πόλη Χο Τσι Μιν με στόχο τη συζήτηση σύγχρονων προσεγγίσεων για την ανάπτυξη και διαχείριση ψηφιακών οικοσυστημάτων. Την Επιτροπή εκπροσώπησε, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, ο Δρ Ιωάννης Κομποτσιάρης, ο οποίος στις 25 Νοεμβρίου έδωσε διάλεξη με θέμα: "Multimodal AI for Disinformation Detection: from Deep Learning to Foundational Models" («Πολυτροπική Τεχνητή Νοημοσύνη για την Ανίχνευση Παραπληροφόρησης: από τις τεχνικές Βαθιάς Μάθησης στα Θεμελιώδη Μοντέλα»).

27-28 Νοεμβρίου 2025 Διημερίδα με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη & Ορθόδοξη Θεολογία», Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα

Η Επιτροπή συνδιοργάνωσε στις 27-28 Νοεμβρίου, από κοινού με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, την Εκκλησία της Κύπρου και το Περιοδικό «Θεολογία», διημερίδα με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη και

Ορθόδοξη Θεολογία». Την Επιτροπή εκπροσώπησαν οι: Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος απηύθυνε χαιρετισμό κατά την έναρξη των εργασιών, ο ομότιμος καθηγητής Χρήστος Λιονής, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με θέμα: «Θρησκευτικότητα και πνευματικότητα ως σημαντικοί προσδιοριστές της ευζωίας: Ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας και της τεχνητής νοημοσύνης», και η ομότιμη καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη, η οποία συμμετείχε με ομιλία με θέμα: «Οι βιοηθικές αρχές μπροστά στις προκλήσεις του μετανθρωπισμού», ενώ ο επιστημονικός συνεργάτης Δρ Θεόδωρος Τροκάνας συντόνισε μια εκ των συνεδριών.

29 Νοεμβρίου 2025

Ημερίδα του ΣΙΓΕ για τον Νεογνικό Γενετικό Έλεγχο, Αθήνα

Ο Σύνδεσμος Ιατρικών Γενετιστών (ΣΙΓΕ) στις 29 Νοεμβρίου 2025 διοργάνωσε ημερίδα με θέμα: «Νεογνικός Γενετικός Έλεγχος», ένα πεδίο με ραγδαία εξέλιξη λόγω των δυνατοτήτων της σύγχρονης γενετικής, η οποία όμως γεννά κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, βιοηθικής αλλά και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον καθηγητή Ευάγγελο Πρωτοπαπαδάκη, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με θέμα: «Ο νεογνικός γενετικός έλεγχος υπό το πρίσμα της ηθικής».

9-11 Δεκεμβρίου 2025

Πανελλήνιο Συνέδριο για τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας 2025, Αθήνα

Το Ινστιτούτο Οικονομικών της Υγείας (i-hecon) και η Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Οικονομίας & Πολιτικής της Υγείας (Ε.Ε.Ε.Ο.Π.Υ.), με την υποστήριξη πολλών και διακεκριμένων επιστημονικών φορέων, διοργάνωσαν στις 9-11 Δεκεμβρίου το Πανελλήνιο Συνέδριο για τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας 2025, με κύριο θέμα: «Τεκμηριωμένες αποφάσεις για την κατανομή των πόρων στην υγεία». Η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη Δρ Θεόδωρο Τροκάνη, ο οποίος συμμετείχε με ομιλία με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη και Δεοντολογία».

2.8. Συνεργασίες – Μνημόνια

- 26 Φεβρουαρίου 2025 Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου (EPLO)
Στις 26 Φεβρουαρίου 2025 υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO), με σκοπό την ανάπτυξη της συνεργασίας των δυο μερών σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά θέματα.
- 22 Σεπτεμβρίου 2025 Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος»
Στις 22 Σεπτεμβρίου 2025 υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», με αντικείμενο την ανάπτυξη επιστημονικών και ερευνητικών συμπράξεων και την ανάληψη και υλοποίηση όλων των απαραίτητων σχετικών πρωτοβουλιών και δράσεων.
- 1 Νοεμβρίου 2025 Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Εργαστήριο Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ
Την 1η Νοεμβρίου 2025 υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και του Εργαστηρίου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο τη συνδιοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων με θέμα: «Ιατρικές πράξεις: νομικά και ηθικά ζητήματα – σύγχρονα θέματα βιοηθικής VIII» τα οποία θα πραγματοποιηθούν εντός του 2026.
- 2025 Εθνική Εκπροσώπηση ERA ACTION 18
Η Επιτροπή αποφάσισε τον ορισμό της καθηγήτριας Σταυρούλας Τσινόρεμα ως εθνική εκπρόσωπο στο ERA ACTION 18, με αναπληρωτή εκπρόσωπο τον Αντιπρόεδρο και Προεδρεύοντα Χαράλαμπο Τσέκερη. Η εθνική εκπροσώπηση καλείται να συμβάλει στα ζητήματα αξιοπιστίας και ακεραιότητας της έρευνας.

2.9. Παρουσία της Επιτροπής στα ΜΜΕ

9 Ιανουαρίου 2025

Συνέντευξη στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στη δημοσιογράφο κα Ηλιάνα Μάγρα με τίτλο: «Διαδικτυο: Βήμα πίσω στη μάχη κατά της παραπληροφόρησης», με αφορμή την απόφαση του Μαρκ Ζούκερμπεργκ (Διευθύνοντα Συμβούλου της Meta) να τερματίσει το πρόγραμμα επαλήθευσης ειδήσεων στις πλατφόρμες της Meta και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην Ελλάδα.

12 Μαρτίου 2025

Συνέντευξη στην εφημερίδα ATHENS VOICE

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στον δημοσιογράφο κ. Λουκά Βελιδάκη με τίτλο: «In the Belly of AI: Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι τόσο τεχνητή». Με αφορμή το ντοκιμαντέρ «In the Belly of AI», ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων τόνισε ότι η τεχνολογία δεν πρέπει να φετιχοποιηθεί ή να θεωρείται μια αυτόνομη, σχεδόν μαγική, δύναμη αλλά να εξεταστεί μέσα από το πρίσμα των κοινωνικών και πολιτικών δομών που τη διαμορφώνουν.

10 Απριλίου 2025

Συνέντευξη στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ)

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη με τίτλο: «Η τεχνολογία είναι πολιτική με άλλα μέσα» με αφορμή αφένος τη συμμετοχή του στο 10^ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών (9-12 Απριλίου 2025) και αφετέρου τη συζήτηση για τον ρόλο της τεχνητής νοημοσύνης, της δημοκρατίας και των πολιτικών προεκτάσεων της ψηφιακής εποχής. Επιπλέον αναφέρθηκε στην πρόσφατα εκδοθείσα Γνώμη της Επιτροπής «για τις Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στο ελληνικό σχολείο», στην οποία η Επιτροπή επεσήμανε την επιτακτική ανάγκη για έναν νέο τρόπο σκέψης στη σχολική εκπαίδευση, ο οποίος θα προτεραιοποιεί την ικανότητα να «χρησιμοποιούμε το μέλλον», δηλαδή την ικανότητα να στοχεύουμε τις διαφορετικές εκδοχές του

μέλλοντος με φαντασία, δημιουργικότητα και ηθική ευαισθησία.

30 Ιουνίου – 4 Ιουλίου
2025

Εκπροσώπηση της Επιτροπής στα ΜΜΕ με αφορμή έρευνα της Pro Rata

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων Χαράλαμπος Τσέκερης, το μέλος Χρήστος Λιονής και ο επιστημονικός συνεργάτης Δρ Τάκης Βιδάλης παραχώρησαν συνεντεύξεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς με αφορμή την έρευνα της Pro Rata που διεξήχθη με πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με τις αντιλήψεις των Ελλήνων σε θέματα ευθανασίας, ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και τεχνητής νοημοσύνης.

Συγκεκριμένα:

- Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στην ERT ECHO, και συγκεκριμένα στην εκπομπή «σε δι@δραση» με τη δημοσιογράφο κα Αρετή Μπίτα, καθώς και στην πρωινή ενημερωτική εκπομπή «Morning Point» του τηλεοπτικού σταθμού MEGA News.
- Ο ομότιμος καθηγητής Χρήστος Λιονής, μέλος της Επιτροπής, παραχώρησε συνέντευξη στον ραδιοφωνικό σταθμό 9,84 και τον δημοσιογράφο κ. Γ. Αποστολίδη.
- Ο επιστημονικός συνεργάτης της Επιτροπής, Δρ Τάκης Βιδάλης παραχώρησε συνέντευξη στον ραδιοφωνικό σταθμό Alpha 9,89 και τον δημοσιογράφο κ. Δ. Γκόλια.

22 Ιουλίου 2025

Συνέντευξη στο ραδιοφωνικό Πρώτο Πρόγραμμα της EPT

Ο ομότιμος καθηγητής Χρήστος Λιονής, μέλος της Επιτροπής, παραχώρησε ραδιοφωνική συνέντευξη στον δημοσιογράφο κ. Δημήτρη Φαναριώτη του Πρώτου Προγράμματος της EPT για το ζήτημα της ευθανασίας, με αφορμή την πρόσφατη, υπό προϋποθέσεις, νομιμοποίηση της υποβοηθούμενης θανάτωσης στη Σλοβενία.

24 Ιουλίου 2025

Συνέντευξη στο περιοδικό «Οικονομική Επιθεώρηση»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης, από κοινού με τον κ. Νικόλα Πρεβελάκη, διδάσκοντα πολιτικής φιλοσοφίας στο Harvard University, παραχώρησαν συνέντευξη στον δημοσιογράφο κ. Λουκά Βελιδάκη σχετικά με το ζήτημα της χρήσης προσωπικών βοηθών Τεχνητής Νοημοσύνης στα πανεπιστήμια, στο πλαίσιο του άρθρου με τίτλο: «Το ChatGPT μαζί με το πανεπιστημιακό πάσο», το οποίο δημοσιεύθηκε στο Τεύχος 1052 (Ιούλιος-Αύγουστος 2025) του περιοδικού «Οικονομική Επιθεώρηση».

29 Αυγούστου 2025

Συνέντευξη στο ηλεκτρονικό ειδησεογραφικό newsletter «NetFax»

Ο Δρ Ιωάννης Κομποτσιάρης, μέλος της Επιτροπής, παραχώρησε συνέντευξη στον δημοσιογράφο κ. Γιάννη Ριζόπουλο για το ζήτημα της «ψηφιακής αθανασίας», με έμφαση στη δυνατότητα αξιοποίησης των δεδομένων ενός προσώπου από εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης, ώστε η ψηφιακή του παρουσία να συνεχίζεται μετά το φυσικό του θάνατο, καθώς και τις ηθικές και ψυχολογικές διαστάσεις που εγείρονται.

9 Οκτωβρίου 2025

Συνέντευξη στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ)

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και τη δημοσιογράφο κα Αλεξάνδρα Γούτα με τίτλο: «Οι τεχνητοί πανικοί της ανθρωπότητας, από τον Πλάτωνα μέχρι την Τεχνητή Νοημοσύνη», στην οποία αναφέρθηκε στο ιστορικό φαινόμενο των κύκλων τεχνητού πανικού και τόνισε την ανάγκη για λελογισμένη αισιοδοξία και δημιουργική προσαρμογή απέναντι στην Τεχνητή Νοημοσύνη.

20 Οκτωβρίου 2025

Συνέντευξη στο Δημοτικό Ραδιόφωνο Λάρισας

Ο επιστημονικός συνεργάτης της Επιτροπής Δρ Τάκης Βιδάλης παραχώρησε συνέντευξη στο Δημοτικό Ραδιόφωνο Λάρισας και τη δημοσιογράφο κα Ειρήνη Παπακαλούση, στην οποία συζητήθηκε η σχέση των Ελλήνων με την Τεχνητή Νοημοσύνη, με

αφορμή την πρόσφατη σχετική έρευνα που διεξήχθη με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

26 Οκτωβρίου 2025

Συνέντευξη στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» και τον δημοσιογράφο κ. Άγγελο Αλεξόπουλο στο πλαίσιο του άρθρου με τίτλο: «Τι σημαίνει “ΑΙ με πιο ανθρώπινο πρόσωπο”;». Στο άρθρο σχολιάστηκαν τα ευρήματα της πρωτότυπης πανελλαδικής έρευνας της Pro Rata μετά από ανάθεση από την Επιτροπή, ενώ ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων αναφέρθηκε στην ολοένα και αυξανόμενη σύγκλιση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με εργαλεία και εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης.

30 Οκτωβρίου 2025

Συνέντευξη στην τηλεοπτική εκπομπή «Mega Stories»

Ο καθηγητής Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης, μέλος της Επιτροπής, συμμετείχε στην τηλεοπτική εκπομπή «Mega Stories», την οποία παρουσιάζει η δημοσιογράφος κα Δώρα Αναγνωστοπούλου, με θέμα: «Ιστορίες ευθανασίας: Υπάρχει το δικαίωμα σε έναν αξιοπρεπή θάνατο;», αναφερόμενος στα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν σε σχέση με την ευθανασία και την υποβοηθούμενη αυτοκτονία.

2 Νοεμβρίου 2025

Άρθρο στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ»

Η εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ», στο ένθετό της «Νέες εποχές», δημοσίευσε άρθρο του Αντιπροέδρου και Προεδρεύοντα της Επιτροπής Χαράλαμπου Τσέκερη, με θέμα: «Η πολύπλευρη πρόκληση μιας μετα-κανονικής συνθήκης». Στο άρθρο αναλύονται οι ψυχολογικές και οντολογικές διαστάσεις της ρευστής και αβέβαιης «μετα-κανονικής» συνθήκης που διαμορφώνεται εντός του πλαισίου της εποχής των αλγορίθμων και της ΤΝ, τονίζοντας την ανάγκη επαναθεμελίωσης της εμπιστοσύνης στα γεγονότα, τη δημοκρατία και την ηθική ευθύνη του ανθρώπου.

11 Νοεμβρίου 2025

Άρθρο στην ειδησεογραφική ιστοσελίδα «Newsbeast.gr»

Ο ομότιμος καθηγητής Χρήστος Λιονής, μέλος της Επιτροπής, αποτύπωσε τις σκέψεις του στην ειδησεογραφική ιστοσελίδα «Newsbeast.gr» και τη δημοσιογράφο κα Μάριον Κοντογιάννη στο άρθρο με τίτλο: «Η ανάγκη εστίασης στο πρόσωπο ως σώμα, εγκέφαλο και πνεύμα σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αποπροσωποποίησης». Στο άρθρο σχολιάστηκε η σπουδαιότητα της ανθρώπινης ευημερίας που καθιστά επιτακτική την ανάγκη μιας ολιστικής προσέγγισης του ασθενούς ως συνόλου σώματος, νου και πνεύματος στις υπηρεσίες υγείας, καθώς και το ζήτημα της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των επαγγελματιών υγείας, ώστε να αποφευχθεί η κόπωση της συμπόνιας που τείνει τα τελευταία χρόνια των πολλαπλών κρίσεων να τους χαρακτηρίζει.

3. Ηλεκτρονικές εκδόσεις

3.1. e-περιοδικό «Βιοηθικά»

Το επιστημονικό περιοδικό «Βιοηθικά» (“Bioethica”) αποτελεί ηλεκτρονική έκδοση της ΕΕΒΤ με σκοπό την ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων μεταξύ των επιστημόνων όλων των κλάδων με ιδιαίτερο θεωρητικό ή πρακτικό ενδιαφέρον για θέματα που αφορούν τη Βιοηθική και την Τεχνηθική. Το περιοδικό εκδίδεται ανελλιπώς από τον Φεβρουάριο 2015. Τα υποβληθέντα άρθρα δημοσιεύονται μετά από διπλά τυφλή αξιολόγηση από έγκριτους επιστήμονες.

Κατά το έτος 2025 εκδόθηκαν δύο τεύχη του περιοδικού «Βιοηθικά» (Τόμ. 11 Τεύχ. 1 και Τόμ. 11 Τεύχ. 2) με άρθρα που καλύπτουν ευρεία θεματολογία όπως: τα συμφέροντα του παιδιού σε διαδικασίες απόκτησης παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια, η χρήση εντόμων στην επιστημονική έρευνα, η παιδιατρική εν τω βάθει εγκεφαλική διέγερση, η τεχνητή νοημοσύνη στην παρηγορητική φροντίδα, η ενημερωμένη συναίνεση στην ιατρική πρακτική, οι βιοηθικές και τεχνηθικές στάσεις στην Ελλάδα, οι κίνδυνοι του body-hacking, η κτηνιατρική περίθαλψη, οι επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης στη δημοκρατία, η συμμετοχή ανηλίκων σε κλινικές δοκιμές, η ξενομεταμόσχευση και οι μεταμοσχεύσεις μήτρας σε διεμφυλικά άτομα.

3.2. Μηνιαίο Newsletter

Από τον Οκτώβριο του 2025 επανακυκλοφόρησε το μηνιαίο Newsletter της Επιτροπής. Η ηλεκτρονική αυτή έκδοση έχει ως σκοπό να παρουσιάζει τις δραστηριότητες της Επιτροπής, καθώς και επιστημονικά νέα από τον διεθνή χώρο για ζητήματα σχετικά με την βιοηθική και την τεχνοηθική. Περιλαμβάνει επίσης ενημερώσεις για εγχώρια και διεθνή συνέδρια σχετικά με τη βιοηθική και την τεχνοηθική, καθώς και παρουσιάσεις βιβλίων.

4. Επιστημονικές και Θεσμικές εξελίξεις

4.1. Επιστημονικές Εξελίξεις

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Τεχνητή νοημοσύνη και αποφάσεις τέλους της ζωής

Η ιδέα των «πληρεξούσιων ΤΝ» (AI surrogates) προβάλλεται ως ενδεχόμενη λύση στο παρακάτω πρόβλημα: τι θα ήθελε ένας ασθενής σε στιγμές κρίσιμων ιατρικών αποφάσεων, όταν δεν μπορεί να μιλήσει για τον εαυτό του; Ακόμη κι όταν υπάρχουν προγενέστερες οδηγίες, αυτές συχνά δεν αποδίδουν στην πράξη. Οι αποφάσεις τέλους ζωής μεταβάλλονται, ξεπερνιούνται ή παύουν να αντικατοπτρίζουν τη βούληση ενός ανθρώπου όταν οι συνθήκες αλλάζουν. Και οι οικογένειες, μέσα στο άγχος και την αβεβαιότητα, δυσκολεύονται σηκώσουν αυτό το βάρος.

Μέσα από αυτό το κενό αναδύονται οι υποσχέσεις της ΤΝ, ωστόσο, ένα βασικό αδιέξοδο παραμένει: οι αποφάσεις αυτές είναι πάντοτε εξαρτώμενες από το πλαίσιο και έχουν έναν βαθιά δυναμικό χαρακτήρα, που δεν χωρά εύκολα σε αλγοριθμικά σχήματα: τα πάντα «εξαρτώνται». Ακόμη και το πιο προηγμένο μοντέλο θα χρειαζόταν να συνδυάσει ηθικά συστήματα, θρησκευτικές πεποιθήσεις και πολιτισμικά πλαίσια με στοιχεία όπως: κλινικά δεδομένα, ιατρικό ιστορικό, δημογραφικά χαρακτηριστικά, γλωσσικά μοτίβα, ακόμη και ψηφιακά αποτυπώματα.

Όπως τονίζουν ειδικοί, το εγχείρημα πέρα από εξαιρετικά δύσκολο, ίσως τελικά να μοιάζει περιττό: ένας καλός κλινικός γιατρός ξεκινά ήδη από το ουσιώδες ερώτημα – ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος και τι έδινε νόημα στη ζωή του; Μόνο έτσι μπορεί να προσεγγιστεί μια απόφαση που σέβεται την προσωπικότητά του.

«Σύντροφοι ΤΝ» και συναισθηματικές επιδράσεις στους έφηβους

Η Nina Vasani, ψυχίατρος του Stanford, εξετάζει τις επιπτώσεις των ευρημάτων μιας νέας μελέτης περί συναισθηματικής εκμετάλλευσης των εφήβων από τα AI chatbots. Αφορμή αυτής της έρευνας ήταν η αυτοκτονία ενός δεκαεξάχρονου στη Νότια Καλιφόρνια, οποίος, έπειτα από μακρά περίοδο συνομιλίας του με το ChatGPT, είχε αποκαλύψει τις αυτοκτονικές του σκέψεις, τις οποίες το λογισμικό φέρεται να ενθάρρυνε.

Γονείς, εκπαιδευτικοί και επαγγελματίες υγείας εκφράζουν προβληματισμούς, καθώς έχουν παρατηρηθεί συνομιλίες νεαρών χρηστών με συγκεκριμένα λογισμικά κατά τις οποίες παροτρύνονται να προβούν σε ενέργειες οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση στην ασφάλεια και την ίδια τους τη ζωή.

Τα AI Companions (Σύντροφοι ΤΝ) αποτελούν ισχυρά γλωσσικά μοντέλα που λειτουργούν κολακευτικά και παρέχουν απαντήσεις προσαρμοσμένες στις επιθυμίες των νέων, οι οποίοι, λόγω συναισθηματικής ανωριμότητας και βαθμού αναπτυξιακής εξέλιξης του εγκεφάλου, δυσκολεύονται να διακρίνουν μεταξύ φαντασίας και πραγματικότητας. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι τα AI chatbots δεν αναγνωρίζουν ανθρώπινα προσδιορισμένους ηθικούς κανόνες και μπορούν να εκθέσουν τους νέους χρήστες σε ακατάλληλο και απειλητικό για τη ζωή τους περιεχόμενο.

Υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις ότι τα chatbots μπορεί να παρουσιάζουν οφέλη για τους ενήλικες, αλλά για τα παιδιά απαιτείται περισσότερη έρευνα, καθώς τα πιθανά οφέλη συνυπάρχουν με τεκμηριωμένους κινδύνους.

ΗΠΑ: Αυτοκτονία εφήβου αποδίδεται στο ChatGPT

Αγωγή που άσκησε η οικογένεια του Adam Raine, ενός 16χρονου που αυτοκτόνησε μετά από μήνες συζητήσεων με το ChatGPT, θεωρεί υπεύθυνο το τελευταίο για το τραγικό συμβάν. Σύμφωνα με την αγωγή, το ChatGPT παρείχε στον Raine «τεχνικές προδιαγραφές» για διάφορες μεθόδους, τον προέτρεψε να κρατήσει μυστικές τις σκέψεις του από την οικογένειά του, προσφέρθηκε να γράψει το πρώτο προσχέδιο ενός σημειώματος αυτοκτονίας και τον καθοδήγησε στη διαδικασία την ημέρα που πέθανε. Η απάντηση της OpenAI ανέφερε ότι το συμβάν ήταν αποτέλεσμα της «κακής χρήσης, μη εξουσιοδοτημένης χρήσης, ακούσιας χρήσης, απρόβλεπτης χρήσης και/ή ακατάλληλης χρήσης του ChatGPT» από τον Raine. Το NBC News αναφέρει ότι η αγωγή επικαλείται τους όρους χρήσης που απαγορεύουν την πρόσβαση σε εφήβους χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων ή κηδεμόνων, την παράκαμψη των μέτρων προστασίας ή τη χρήση του ChatGPT για αυτοκτονία ή αυτοτραυματισμό. Την ημέρα μετά την κατάθεση της αγωγής, η OpenAI ανακοίνωσε ότι θα εισαγάγει γονικούς ελέγχους και έκτοτε έχει εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα ασφαλείας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΗΠΑ: Ηλικιακοί έλεγχοι στη χρήση κοινωνικών μέσων

Η Γιούτα έγινε η πρώτη πολιτεία που ψήφισε νόμο που απαιτεί από τα ηλεκτρονικά καταστήματα εφαρμογών να επαληθεύουν την ηλικία των χρηστών και να λαμβάνουν τη συγκατάθεση των γονέων για να μπορούν οι ανήλικοι να κατεβάσουν εφαρμογές κοινωνικών μέσων στις συσκευές τους. Το νομοσχέδιο έφερε σε αντιπαράθεση τη Meta, που διαχειρίζεται το Facebook και το Instagram, με τους γίγαντες των καταστημάτων εφαρμογών Apple και Google σχετικά με το ποιος πρέπει να είναι υπεύθυνος για την επαλήθευση της ηλικίας. Παρόμοια νομοσχέδια έχουν κατατεθεί σε τουλάχιστον 12 άλλες πολιτείες στο πλαίσιο της πρόσφατης διαμάχης για την ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο. Η Meta και άλλες εταιρείες κοινωνικών μέσων υποστηρίζουν την ανάθεση της ευθύνης στα ηλεκτρονικά καταστήματα για την επαλήθευση της ηλικίας, απαντώντας στην κριτική ότι δεν κάνουν αρκετά για να καταστήσουν τα προϊόντα τους ασφαλή για τα παιδιά ή να επαληθεύσουν ότι κανένα παιδί κάτω των 13 ετών δεν τα χρησιμοποιεί.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ανθρώπινα λείψανα: εμπορευματοποίηση και σεβασμός του σώματος

Αν μέχρι πρόσφατα η διακίνηση ανθρώπινων λειψάνων, όπως τα κρανία και άλλα σκελετικά μέρη αφορούσε συλλέκτες, φοιτητές ιατρικής και, ενδεχομένως, κάποιους αντισυμβατικούς καλλιτέχνες που χρησιμοποιούσαν το σώμα ως πρώτη ύλη σε εικαστικές παρεμβάσεις, σήμερα το άνοιγμα στο παγκόσμιο εμπόριο προσελκύει και απλούς καταναλωτές, οι οποίοι κανονικοποιούν στην σφαίρα του lifestyle τα υλικά ίχνη των νεκρών ως σύμβολα αισθητικής. Διάφοροι χρήστες φωτογραφίζονται με τα αποκτήματά τους στις ψηφιακές πλατφόρμες, στο πλαίσιο μιας τάσης που εμπνέεται από την επανεμφάνιση του «γοτθικού ρεύματος», αγνοώντας ή αδιαφορώντας για την προέλευση τους.

Το νομικό καθεστώς είναι αποσπασματικό: στο Ηνωμένο Βασίλειο η θεσμική προστασία αφορά λείψανα ηλικίας έως 100 ετών, χωρίς πρόβλεψη για τα παλαιότερα, στις ΗΠΑ και σε άλλες χώρες οι ρυθμίσεις είναι αντιφατικές, ενώ οι διασυνοριακές συναλλαγές φαίνεται ανέφικτο να ελεγχθούν. Όπως συμβαίνει συχνά στην οικονομία, η αυξημένη ζήτηση δεν αργεί να καλλιεργήσει υπόγεια κυκλώματα διακίνησης. Στο παρελθόν, αποικιοκρατικά δίκτυα εκμετάλλευσης κοινοτήτων εξασφάλιζαν την παροχή οστών στην Ευρώπη, φαινόμενο που επανέρχεται με την αναζωπύρωση της σύλησης των τάφων.

Πέρα όμως από ζητήματα νομιμότητας και διαφάνειας, η αγοραία αντιμετώπιση των ανθρώπινων καταλοίπων συνιστά πρακτική που καθίσταται πιο επιτακτικό από ποτέ να αξιολογηθεί ηθικά.

ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Επιλογή εμβρύων για εξωσωματική γονιμοποίηση με χρήση ΤΝ

Έχουν περάσει 50 χρόνια από την πρώτη γέννηση παιδιού με εξωσωματική γονιμοποίηση και η ΤΝ έρχεται να συνδράμει στην επιλογή και τον καθορισμό πιθανών εμβρύων προς εμφύτευση. Δεδομένα καταγραφής εμβρυοσκοπιών και ανεπιτυχών προσπαθειών αξιοποιούνται για την εκπαίδευση και τροφοδότηση των συστημάτων ΤΝ. Με τη βοήθεια των τελευταίων, οι γιατροί θα είναι σε θέση να απομονώσουν τα έμβρυα με τις περισσότερες πιθανότητες επιτυχούς εμφύτευσης ή κατάψυξης, μειώνοντας το οικονομικό κόστος των ζευγαριών και το ρίσκο αποβολών. Επιπλέον, θα καθίσταται εφικτή η προσαρμογή του χρόνου και των δόσεων των ενέσιμων ορμονών πριν την συλλογή ωαρίων, καθώς και η ανεύρεση κατάλληλου σπερματοζωαρίου σε δείγματα με χαμηλό αριθμό.

Για κάποιους ειδικούς ο τρόπος διεξαγωγής της διαδικασίας δεν εγείρει ηθικά ζητήματα, καθώς τα έμβρυα δεν υπόκεινται σε κάποιου είδους χειραγώγηση, όπως γενετική τροποποίηση πριν την εμφύτευση. Ταυτόχρονα, ο ανθρώπινος παράγοντας, ως φορέας αποφάσεων, παραμένει καθοριστικός, με τη μόνη διαφορά ότι θα διαθέτει ένα επιπλέον υποστηρικτικό εργαλείο. Οι σκεπτικιστές εκφράζουν προβληματισμούς όσον αφορά τη διασφάλιση της αυτονομίας λήψης αποφάσεων και της ενήμερης συγκατάθεσης. Επισημαίνουν ότι ένας αλγόριθμος θα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για το ποιο έμβρυο θα γεννηθεί, ενώ τονίζουν την αναγκαιότητα για εκ των προτέρων ενημέρωση των ζευγαριών και συναίνεση τους στον τρόπο επιλογής των εμβρύων τους.

Δωρεά γαμετών και δυσμενείς διακρίσεις

Σε άρθρο του στο BioNews (15/09/2025) ο Dorian Accoe, ερευνητής στην ηθική της αναπαραγωγικής ιατρικής, επικρίνει τις κλινικές γονιμότητας και τις τράπεζες γαμετών που απορρίπτουν αυτόματα νευροδιαφορετικούς δότες ή όσους έχουν οικογενειακό ιστορικό νευροδιαφορετικότητας. Τέτοιες πολιτικές, σύμφωνα με τον συγγραφέα, δεν στηρίζονται ούτε σε αξιακά επιχειρήματα, ούτε σε επιστημονικά δεδομένα. Αντιθέτως, παγιώνουν το στίγμα, αντιμετωπίζοντας τον αυτισμό, την ΔΕΠΥ και την δυσλεξία ως ανεπιθύμητα γνωρίσματα που πρέπει να φιλτραριστούν και, ει δυνατόν, να εξαλειφθούν από τη γενετική δεξαμενή.

Η κληρονομικότητά αυτών των καταστάσεων είναι πολυπαραγοντική και ασαφής, συνεπώς, η αντικατάσταση ενός δότη δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην

μικρότερο κίνδυνο. Στην πράξη, η νευροποικιλία συναντάται σε όλες σχεδόν τις οικογένειες, ενώ νευροδιαφορετικά παιδιά μπορούν να γεννηθούν και σε απολύτως «τυπικά» περιβάλλοντα.

Παράλληλα, οι αποκλεισμοί αυτοί εισάγουν πολλαπλά κωλύματα στη διαδικασία: συρρικνώνουν τον αριθμό των διαθέσιμων δοτών, αυξάνουν το κόστος για τους λήπτες, ενώ επιμηκύνουν τις λίστες αναμονής και ενθαρρύνουν τις ανεπίσημες, παράτυπες λύσεις δωρεάς. Την ίδια στιγμή, παρά την ηθική βαρύτητά τους, στερούνται θεσμικής εποπτείας και, ελλείπει υπερκείμενης αρχής, η ρύθμισή τους επαφίεται στην κρίση των κλινικών και τραπεζών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ο Associe καταλήγει ότι ο περιορισμός είναι ανεκτός μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις με αποδεδειγμένο υψηλό ιατρικό κίνδυνο· σε καμία περίπτωση ως γενικός κανόνας.

ΤΥΑ και εργασιακά δικαιώματα

Η βουλευτής Alice MacDonald παρουσίασε στη Βουλή των Κοινοτήτων του Ηνωμένου Βασιλείου νομοσχέδιο που θα κατοχυρώνει το δικαίωμα αμειβόμενης άδειας στα άτομα που υποβάλλονται σε θεραπείες γονιμότητας, αναδιαμορφώνοντας την πρόσβαση στα σχετικά ραντεβού από προαιρετική επιλογή, που βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη, σε θεσμικό εργασιακό δικαίωμα για όλους.

Παρά τη σημαντική αύξηση των κύκλων εξωσωματικής γονιμοποίησης στο Ηνωμένο Βασίλειο, πολλοί ασθενείς αναγκάζονται να χρησιμοποιούν αιφνίδιες αναρρωτικές άδειες ή να αποκρύπτουν τη θεραπεία τους ενώ συχνά δεν έχουν καμία διαβεβαίωση ότι η θέση εργασίας τους δεν απειλείται.

Η MacDonald, ασκώντας κριτική στο υφιστάμενο πλαίσιο, υπογραμμίζει τόσο την ψυχολογική επιβάρυνση των εργαζομένων όσο και το ότι η θέσπιση μιας προβλεπόμενης άδειας για θεραπεία γονιμότητας ωφελεί εν τέλει και τις ίδιες τις επιχειρήσεις, καθώς περιορίζει το κόστος των μη προγραμματισμένων απουσιών και ενισχύει την οικονομική και λειτουργική σταθερότητα του εργασιακού περιβάλλοντος.

ΞΕΝΟΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

Οι πρώτες κλινικές δοκιμές με «υβριδικά» μοσχεύματα

Νέοι ορίζοντες διαφαίνονται στην επιστήμη της ιατρικής με την έναρξη των κλινικών δοκιμών εταιρίας για τη μεταμόσχευση γενετικά τροποποιημένων νεφρών από χοίρους σε ανθρώπους σε νοσοκομείο της Νέας Υόρκης τον Οκτώβριο 2025. Η πρακτική της συγκεκριμένης «ξενομεταμόσχευσης» (xenotransplantation),

όπως ονομάζεται η μεταμόσχευση οργάνων από ζώο σε άνθρωπο, περιλαμβάνει τη γενετική τροποποίηση του νεφρού με την πρόσθεση ανθρώπινων γονιδίων και την αφαίρεση κάποιων γονιδίων του χοίρου, για την αποφυγή της πιθανότητας της απόρριψης τους μοσχεύματος. Δέκα έτη πρωτότερα, όμως, τα Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας (NIH) των ΗΠΑ απαγόρευαν μία άλλη πρωτοποριακή τεχνική μεταμόσχευσης: τη δημιουργία ανθρώπινων οργάνων με τα βλαστοκύτταρα του ασθενούς μέσα σε οργανισμούς ζώων. Η ηθική της τοποθέτησης ανθρώπινου γενετικού υλικού με τη μορφή ολόκληρου οργάνου μέσα στον οργανισμό ενός ζώου έχει απασχολήσει τόσο την επιστήμη και τη φιλοσοφία, όσο και τους Αμερικάνους νομοθέτες, οι οποίοι ανησυχούν πως η εμφύτευσή του στο ζώο θα μετέτρεπε και πιθανώς θα ανύψωνε τη γνωστική του λειτουργία έως και το σημείο της ανθρωποειδούς συνείδησης. Ωστόσο, οι επικριτές της απαγόρευσης επισημαίνουν ότι η απλή παρουσία ανθρώπινου γενετικού υλικού ή και ενός ολόκληρου ανθρώπινου οργάνου δεν αρκεί για να ανακατατάξει τους χοίρους ως «ημι-ανθρώπους».

ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Γενετικός έλεγχος νεογνών: η κρατική φύλαξη DNA

Στις ΗΠΑ, τα νεογέννητα υποβάλλονται σε αιμοληψία από τη φτέρνα (heel prick test) για τον έλεγχο γενετικών και μεταβολικών νοσημάτων. Στο Νιου Τζέρσεϊ, τα δείγματα αυτά, σύμφωνα με τα αρχεία της Πολιτείας, διατηρούνται (υπό ασαφές καθεστώς) για 23 χρόνια, γεγονός που έχει προκαλέσει προσφυγές κατά του Υπουργείου Υγείας. Οι γονείς υποστηρίζουν ότι δεν ενημερώνονται για τη μακρόχρονη διατήρηση, ούτε για τη δυνατότητα αξιοποίησης του βιολογικού υλικού πέραν του αρχικού σκοπού της εξέτασης.

Η ανησυχία εντάθηκε όταν αποκαλύφθηκε πως η αστυνομία ανέτρεξε σε δείγμα αίματος βρέφους για να ερευνήσει ποινική υπόθεση που αφορούσε τον πατέρα του. Οι ενάγοντες θεωρούν ότι η πρακτική αυτή παραβιάζει το συνταγματικό δικαίωμα στην προστασία από αδικαιολόγητες έρευνες και κατασχέσεις (4η Τροπολογία).

Αν και οι προληπτικοί νεογνικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί σε όλες τις Πολιτείες, το διάστημα αποθήκευσης ποικίλλει από μερικούς μήνες έως και δεκαετίες. Άλλες Πολιτείες, όπως το Τέξας και η Μινεσότα, έχουν ήδη αναγκαστεί να καταστρέψουν εκατομμύρια δείγματα έπειτα από δικαστικές διαμάχες. Το ζήτημα εγείρει κρίσιμα ερωτήματα, αφενός όσον αφορά τη συγκατάθεση των γονέων και αφετέρου όσον αφορά την επίκληση της δημόσιας υγείας και ασφάλειας ως αιτιολογίας για την πρόσβαση του κράτους σε γενετικά δεδομένα. Πού ακριβώς βρίσκονται τα όρια αυτής της χρήσης και ποιες εγγυήσεις τη συνοδεύουν;

Γενετικές εξετάσεις οδηγούν σε κληρονομικές διαμάχες

Συχνό φαινόμενο στην Αμερική έχει πλέον καταστεί η αποκάλυψη «κρυφών» συγγενών που, μετά από εξέταση DNA, διεκδικούν το μερίδιό τους στην κληρονομιά. Ιδιωτικές εταιρίες υπόσχονται να συνδέσουν τους δότες τους με ένα ευρύ δίκτυο κοντινών και μακρινών συγγενών από όλον τον κόσμο από ένα μικρό δείγμα σάλιου, το οποίο μπορεί να αποκαλύψει μέσα από τη σύνθεση του DNA την προέλευσή τους, την οικογενειακή τους ιστορία, και την καταγωγή των φυσικών χαρακτηριστικών τους. Παρά το δέλεαρ της οικογενειακής επανασύνδεσης, ο κίνδυνος είναι μεγάλος, όπως ήδη προκύπτει από τις πλείονες δικαστικές διαμάχες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πρόσφατα, μία γυναίκα στη Βοστώνη άσκησε αγωγή σε βάρος της συζύγου και των παιδιών του αποθανόντα πατέρα της, τον οποίον βρήκε μέσω τεστ DNA, διεκδικώντας το μερίδιό της στην αποζημίωση πολλών εκατομμυρίων που έλαβαν λόγω του ιατρικού σφάλματος, εξαιτίας του οποίου αυτός κατέληξε. Παρότι η συγκεκριμένη αγωγή απορρίφθηκε λόγω παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από τον θάνατο, δικηγόροι στην Αμερική συμβουλεύουν, κατά τη σύνταξη διαθήκης, την αποφυγή γενικών φράσεων όπως «στα παιδιά μου» ή «στους κατιόντες μου», οι οποίες αφήνουν περιθώρια σε άγνωστους, «κρυφούς» συγγενείς να διεκδικήσουν το μερίδιό τους από τους κληρονόμους.

4.2. Θεσμικές εξελίξεις

4.2.1. Νομικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο

Εφαρμογή Τηλεϊατρικής στην Ελλάδα

Στις 10 Μαρτίου 2025 δημοσιεύτηκε (ΦΕΚ Β' 2083/10.05.2025) η υπ' αριθμ. Απόφαση 7686/14.02.2025 του Υπουργού Υγείας με τίτλο «Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και διαδικασίας διαχείρισης Εφαρμογής Τηλεϊατρικής κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5 του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (ν. 3418/2005, Α' 287)». Στο ρυθμιστικό πεδίο της εμπίπτει η παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής και ειδικότερα η διενέργεια ιατρικών πράξεων (όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 ν. 3418/2005-Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) με τη χρήση ψηφιακών εφαρμογών από ιατρούς ή ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (ΠΦΥ) που δραστηριοποιούνται νόμιμα στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα, το άρθρο 3 περ. 1 της Απόφασης απαριθμεί ως ενδεικτικές τέτοιες ιατρικές πράξεις την εξέταση, τη διάγνωση, τη συνταγογράφηση, την εντολή για διενέργεια πάσης φύσεως παρακλινικών και διαγνωστικών εξετάσεων, την έκδοση ιατρικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, την τηλεξέταση, την τηλεπαρακολούθηση, καθώς και τη γενική συμβουλευτική υποστήριξη του

ασθενούς. Το άρθρο 1 παρ. 3 της Απόφασης εξαιρεί βέβαια από το πεδίο εφαρμογής της Απόφασης τις εφαρμογές τηλεϊατρικής, δικαιούχοι των οποίων είναι το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., κρατικοί φορείς, οργανισμοί και οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Περαιτέρω, στο άρθρο 6 της Απόφασης εξαγγέλλεται η θεμελιώδης αρχή που πρέπει να διέπει την παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής, και συγκεκριμένα η αρχή της μη υποκατάστασης της δια ζώσης ιατρικής και κλινικής εξέτασης, δηλαδή η προσφορά ενός ενδιάμεσου τρόπου αμφίδρομης επικοινωνίας των ασθενών με τους ιατρούς, με στόχο την παροχή μίας άμεσης και ασφαλούς τηλεξέτασης χωρίς τη φυσική παρουσία των ασθενών. Τέλος, χρήζει ιδιαίτερης μνείας το άρθρο 8 της Απόφασης, το οποίο προνοεί για την ασφάλεια, την προστασία, την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που θα συλλέγουν και θα επεξεργάζονται οι εφαρμογές τηλεϊατρικής, οι οποίες οφείλουν να είναι συμβατές με τα ευρωπαϊκά πρωτόκολλα και πρότυπα ασφάλειας και να πληρούν τις επιταγές του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και της ημεδαπής σχετικής νομοθεσίας.

4.2.2. Νομικές εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο

Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών «My Voice, My Choice» υπέρ των ασφαλών και προσβάσιμων αμβλώσεων

Την 1η Σεπτεμβρίου 2025 υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η πρωτοβουλία «My Voice, My Choice: «υπέρ των ασφαλών και προσβάσιμων αμβλώσεων», έχοντας συγκεντρώσει 1.124.513 επαληθευμένες δηλώσεις υποστήριξης. Το κίνημα «My Voice My Choice» είναι ένα κίνημα πολιτών στο οποίο συμμετέχουν περισσότερες από 300 οργανώσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη και το οποίο καλεί την ΕΕ να διασφαλίσει ασφαλή και προσβάσιμη άμβλωση για όλους και να θεσπίσει νομοθεσία για τη δημιουργία ενός χρηματοδοτικού μηχανισμού, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να παρέχουν ασφαλή περίθαλψη άμβλωσης σε όσες γυναίκες δεν έχουν πρόσβαση σε αυτήν. Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ) είναι ένα νομικό εργαλείο με το οποίο οι πολίτες της ΕΕ καλούν την Επιτροπή να προτείνει νέα νομοθεσία. Όταν μια ΕΠΠ συγκεντρώνει τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογραφές, η Επιτροπή οφείλει εντός 6 μηνών από την επικύρωση της ΕΠΠ να προσδιορίζει τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί ως απάντηση.

Στις 17 Δεκεμβρίου 2025 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την υποστήριξή του στην πρωτοβουλία με τη έγκριση *Ψηφίσματος σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών 'My Voice, My Choice: υπέρ των ασφαλών και προσβάσιμων αμβλώσεων' (2025/3007(RSP))*. Σε αυτό το Ευρωκοινοβούλιο διαπιστώνει καταρχάς ότι ορισμένα κράτη μέλη είτε εξακολουθούν να διατηρούν είτε

εισήγαγαν πρόσφατα οπισθοδρομικούς φραγμούς στην πρόσβαση στην άμβλωση (λ.χ. υποχρεωτική παροχή συμβουλών, δυνατότητα άρνησης παροχής περίθαλψης άμβλωσης από επαγγελματίες του τομέα της υγείας, υποχρεωτικά υπερηχογραφήματα, έλλειψη οικονομικής κάλυψης, υποχρεωτική άδεια τρίτων, περιορισμοί στους λόγους παροχής περίθαλψης άμβλωσης, περιορισμοί στις μεθόδους άμβλωσης). Συγχρόνως, επισημαίνεται ότι η απαγόρευση της πρόσβασης σε αναπαραγωγική περίθαλψη μάλλον αυξάνει τις περιπτώσεις προσφυγής σε μη ασφαλή άμβλωση, η οποία έχει αρνητικό αντίκτυπο σε πολλούς τομείς της ζωής των γυναικών και των κοριτσιών (γονιμότητα, θνησιμότητα, αναπαραγωγικός τουρισμός).

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκτιμά ότι η ικανότητα των ανθρώπων να ασκούν την αναπαραγωγική αυτονομία τους και δη του δικαιώματός τους να αποφασίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα εάν, τότε και πώς θα αποκτήσουν παιδιά πρέπει να είναι εγγυημένη, προκειμένου να επιτευχθεί η ισότητα των φύλων και η πλήρης άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους στην Ευρώπη, ενώ και το δικαίωμα στη σωματική ακεραιότητα και αυτονομία πρέπει να γίνεται απόλυτα σεβαστό. Περαιτέρω, στο Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διακηρύσσεται ότι η πρόσβαση στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και συναφώς η ασφαλής, καθολικά προσβάσιμη και νόμιμη περίθαλψη άμβλωσης αποτελούν θεμελιώδη δικαιώματα. Συναφώς, αναγνωρίζεται ότι η εξασφάλιση της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων είναι απαραίτητη για την προάσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την καταπολέμηση της σεξουαλικής και έμφυλης βίας, την επίτευξη της ισότητας των φύλων και την προάσπιση άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τα δικαιώματα στη ζωή, την υγεία, την ιδιωτική ζωή, την ατομική ασφάλεια, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα ενώπιον του νόμου και την εξάλειψη των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Τέλος, στο ίδιο Ψήφισμα κρίνεται ότι η αδυναμία πρόσβασης σε καθολικά προσβάσιμη, ασφαλή και νόμιμη άμβλωση περιορίζει άμεσα τα δικαιώματα των γυναικών (δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, τη σωματική και ψυχική ακεραιότητα, την υγεία, την εκπαίδευση και την εργασία), περιορισμός ο οποίος υποβαθμίζει τις γυναίκες στον αναπαραγωγικό τους ρόλο και δημιουργεί διακρίσεις λόγω φύλου.

Στις 26 Φεβρουαρίου 2026 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε *Ανακοίνωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών 'My Voice, My Choice: Υπέρ των ασφαλών και προσβάσιμων αμβλώσεων'*. Σε αυτήν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι η υλοποίηση του στόχου της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών είναι εφικτή μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057, στο μέτρο που ο τελευταίος

αφήνει στις εθνικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών την ευχέρεια να προσδιορίσουν τους συγκεκριμένους στόχους που θα υποστηριχθούν στο πλαίσιο των διαφόρων εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων τους (σε συμφωνία με την Επιτροπή) και να διαχειριστούν την καθημερινή εφαρμογή τους. Για να δικαιολογήσει την παραπάνω θέση, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η απόφαση για τη νόμιμη πρόσβαση στην άμβλωση, η ρύθμιση των όρων του επιτρεπτού της και ο προσδιορισμός των συνεπειών για τη δημόσια τάξη που απορρέουν από αυτήν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, καθώς επίσης ότι η χρηματοδοτική στήριξη εμπίπτει βέβαια στην αρμοδιότητα της ΕΕ (με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 168 §7 ΣΛΕΕ), αλλά μόνο για δράσεις που είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιούνται και μόνον εφόσον η χρηματοδότηση αυτή δεν υπονομεύει (άμεσα ή έμμεσα) την αρμοδιότητα των κρατών μελών να οργανώνουν την υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένων των βιοηθικών επιλογών τους. Συνακόλουθα, κατά την Επιτροπή τα κράτη μέλη μπορούν μεν να χρησιμοποιήσουν κονδύλια της ΕΕ, για να παρέχουν πρόσβαση σε ασφαλή άμβλωση, σε εθελοντική βάση και σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία σε γυναίκες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και δεν θα μπορούσαν διαφορετικά να την αντέξουν οικονομικά, αλλά κάθε μηχανισμός χρηματοδότησης της ΕΕ αφενός, πρέπει να παραμείνει πλήρως ουδέτερος ως προς τον τόπο προέλευσης/διαμονής των ασθενών αφετέρου, δεν μπορεί να στοχεύει συγκεκριμένα γυναίκες από κράτη μέλη όπου η άμβλωση δεν θα ήταν νομικά δυνατή.

5. Προγραμματισμός επόμενου έτους

- Κατάρτιση Ενιαίου Πρωτοκόλλου για την Ερευνητική Ακεραιότητα (Research Integrity) και συνεργασία με το ΕΣΕΤΕΚ
- Μνημόνιο με ΕΣΔι και διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων με ΕΣΔι
- Εκδήλωση για την Ηθική της Τεχνητής Νοημοσύνης στη Σχολική Εκπαίδευση
- Γνώμη για τη Νευροτεχνολογία, με έμφαση στο ερώτημα περί δικαιωμάτων για την προστασία των διανοητικών λειτουργιών
- Γνώμη για την Τεχνητή Νοημοσύνη στους χώρους εργασίας, με έμφαση στην καινοτομία και την προστασία των εργαζομένων
- Επεξεργασία Ευρωπαϊκού Χάρτη για τα ψηφιακά δικαιώματα των ασθενών
- Επεξεργασία ηθικών ζητημάτων για την εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης στη Δημόσια Διοίκηση
- Διαμόρφωση δικτύων διαλόγου και συνεργασίας με ομόλογες Επιτροπές άλλων χωρών
- Προκήρυξη 3ου Πανελληνίου μαθητικού διαγωνισμού για τη Βιοηθική και την Τεχνηθική, σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»

Ελληνική Δημοκρατία
**Εθνική Επιτροπή
Βιοηθικής & Τεχνοηθικής**

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΗΘΙΚΗΣ

Νεοφύτου Βάμβα 6, Τ.Κ. 10674, Αθήνα
Τηλ.: 210-8847700

Email: secretariat@bioethics.gr
Website: www.bioethics.gr